

РЕШЕНИЕ

№ 1252

гр. Варна, 04.10.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ВАРНА, 18 СЪСТАВ в публично заседание на двадесет и четвърти септември, през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Деница Славова

при участието на секретаря Антоанета Ив. Димитрова
като разгледа докладваното от Деница Славова Гражданско дело №
20213110106123 по описа за 2021 година

Производството е образувано по предявени иски от **И.. И.. Я.. ЕГН *******, с адрес гр. *********, срещу **ГД******, адрес: град *********, с правно основание чл. 140 ал.1 във вр. с чл. 143 ал. 1 от КТ във вр. с 187 ал. 6 от ЗМВР и чл. 86 от ЗЗД, да бъде осъден ответникът да заплати на ищеца сумата от **1651.35 лв.**, представляваща дължимо допълнително възнаграждение за положен извънреден труд за целия периода от **01.01.2018г. до 30.06.2020г.**, получен в резултат на преизчисляване на положения нощен труд в дневен с коефициент 1,143, ведно със законна лихва върху главницата от датата на предявяване на иска в съда – 27.04.2021г. до окончателното изплащане на сумата, както и сумата от **305.04лв.**, представляваща сбор от обезщетенията за забава върху незаплатения извънреден труд, считано от първо число на месеца, следващ изтичането на всеки един тримесечен период на отчитане, до датата на подаване на исковата молба в съда.

Обстоятелствата, от които се твърди, че произтича претендираното право са:

Твърди се, че през периода от 01.01.2018г. до 30.06.2020г. ищецът е

полагал труд на длъжност „началник дежурна смяна“ при РД "П*****". Тази дирекция е на структурно подчинение към ГД "*****". Съгласно ЗМВР ищецът е бил със статут на държавен служител. За процесния период ищецът е полагал труд на 24 часови смени при сумирано изчисляване на работното време. Съгласно чл. 176 ЗМВР брутното месечно възнаграждение на държавните служители на МВР се състои от основно месечно възнаграждение и допълнителни възнаграждения. Съгласно чл. 178 ЗМВР към основното месечно възнаграждение се изплаща и допълнително възнаграждение за извънреден труд. Нормалната продължителност на работното време е 8 часа дневно и 40 часа седмично при 5 дневна работна седмица. От 14.10.2016г. работното време на държавни служители се изчислява в работни дни – сумирано за тримесечен период. Работата извън работното време се компенсира с възнаграждение за извънреден труд. Съгласно чл. 9, ал. 2 от НСОПЗ при сумарно изчисляване на работното време нощните часове се превръщат в дневни с коефициент, равен на отношението между нормалната продължителност на дневното и нощното работно време. Самият коефициент е 1,143. За процесния период ищецът е положил 1488 часа нощен труд, който преизчислен с коефициент 1,143 възлиза на 1700,78 часа. Т.е. разликата от 212,78 часа следва да бъде допълнително заплатен. Размерът е 1651,35 лв. с увеличението от 50 % съгласно чл. 187 ал. 6 от ЗМВР.

В срока по чл.131 ГПК е депозиран писмен отговор на исковата молба от ответника.

В него се сочи, че искът е неоснователен.

Не се спори, че ищецът през процесния период е заемал посочената длъжност и че е бил държавен служител.

Прави се възражение за погасяване на предявените искове по давност, като сочи, че давностният срок е три години.

Твърди се, че правните изводи на ищеца, че за него е приложим КТ не са верни, тъй като КТ е приложим само за работници и служители по трудово правоотношение. В чл. 187 ал. 3 от ЗМВР, приложим за служители по служебно правоотношение, е уредено работно време през нощта, което е от 22:00 ч. до 06:00 ч., поради което нощното работно време по смисъла на

ЗМВР е 8 часа, а не 7 часа, както е по КТ. Съотношението с коеф. 1,143 се прилага при трудови правоотношения по КТ. Считат, че регламентацията на възнагражденията по ЗМВР е изчерпателна и е недопустимо субсидиарно приложение на ЗДСл или КТ за служителите на МВР. За периода на претенцията е действала Наредба 8121з-776 от 29.07.2016г. за реда за организацията и разпределянето на работното време, неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима за дежурство, времето за отдих и почивките на държавните служители в МВР. В тези наредби също е уредено, че нощният труд на служителите на МВР е 8 часа. Счита още, че извънредния труд следва да бъде разграничаван от нощния труд. Извънредния труд е този, полаган извън установеното за служителя работно време. Когато не полага в рамките на установеното работно време, както е в случая, не се дължи възнаграждение за извънреден труд. Счита, че нощния труд на ищеца е заплатен, като съгласно заповедта на министъра на вътрешните работи неговият размер е 0,25лв. на час, респ. 1 лв. на час след м. февруари 2020г. Поради акцесорния характер на иска по чл. 86 от ЗЗД, счита същия отново за неоснователен.

В съдебно заседание ищецът поддържа исковата претенция и моли за уважаването ѝ, а ответника поддържа становището в отговора и моли за отхвърлянето ѝ.

Съдът, след съвкупна преценка на събраните по делото доказателства, заедно и поотделно и по вътрешно убеждение, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

За да бъде уважен предявеният иск следва да бъде установено наличието на следните предпоставки: служебно правоотношение между ищеца и ответника; полагането на извънреден труд в посочените времеви и стойностни параметри. Ищецът носи доказателствената тежест за установяването на тези факти чрез пълно и главно доказване, а ответникът следва да установи в процеса изплащането на претендираните възнаграждения или наличието на правопогасяващи тези задължения факти, съобразно изложеното от него в отговора.

Между страните не се спори, че за процесния период 01.01.2018г. до 30.06.2020г, страните са се намирали в служебно правоотношение и и щецът е

заемал посочената длъжност.

Не се спори и относно факта, че ищецът за процесния период е положил посочения нощен труд.

Съгласно заключението на изготвената по делото, приета от съда, и неоспорена от страните ССЕ се установява, че ищецът че за процесния период е положил общо 1496 нощен труд, който преизчислен с коеф. 1,143 възлиза на 1710 часа, т.е. разликата е 214 часа, чиято стойност в лева, изчислена въз основа на часова ставка от 150% от ОМВ, се равнява на **1694,38 лв.** Размерът на мораторната лихва за периода от датата на падежа на задължението за заплащане на извънредния труд – първо число на месеца, следващ изтичането на всеки един тримесечен период на отчитане, до датата на подаване на исковата молба в съда, е **327.39 лв.**

Оспорва се иска по отношение на приложимото право, а именно оспорва се от ответника, че положеният нощен труд на служителите по служебно правоотношение в МВР подлежи на преизчисляване при коефициент 1.143 в дневен.

Съгласно чл.176 ЗМВР „Брутното месечно възнаграждение на държавните служители на МВР се състои от основно месечно възнаграждение и допълнителни възнаграждения“.

Сред предвидените в същия закон допълнителни възнаграждения е и допълнително месечно възнаграждение за извънреден труд – чл.178, ал.1, т.3.

Според нормата на чл.187, ал.9 ЗМВР „Редът за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата на държавните служители извън редовното работно време, режимът на дежурство, времето за отдых и почивките за държавните служители се определят с наредба на министъра на вътрешните работи“.

Процесните правоотношения са регламентирани в Наредба № 8121з-776 от 29.07.2016 г. издадена от министъра на вътрешните работи и уреждаща реда за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима на дежурство, времето за отдых и почивките на държавните

служители в Министерството на вътрешните работи.

Текстовете на чл.3, ал.3 „При работа на смени е възможно полагането на труд и през нощта между 22,00 и 6,00 ч., като работните часове не следва да надвишават средно 8 часа за всеки 24-часов период“.

В Наредба № 8121з-779 /обн. ДВ бр.60 от 02.08.2016г./ липсва изрична норма /съответстваща на чл.31, ал.2 от Наредба № 8121з-407/ за преобразуване на часовете положен нощен труд с коефициент 1.143. Липсата на изрична норма, обаче не следва да се тълкува като законово въведена забрана за преизчисляване на положените от служителите в МВР часове нощен труд в дневен (каквато изрична забрана би била и противоконституционна), а представлява празнота в уредбата на реда за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима на дежурство, времето за отдых и почивките на държавните служители в Министерството на вътрешните работи. При наличие на такава непълнота в специалната уредба касаеща служителите в МВР следва субсидиарно да се приложи общата Наредба за структурата и организацията на работната заплата (обн.ДВ бр.(от 26.01.2007г.), като в чл.9, ал.2 от същата е предвидено при сумирано изчисляване на работното време нощните часове да се превръщат в дневни с коефициент, равен на отношението между нормалната продължителност на дневното и нощното работно време, установени за подневно отчитане на работното време за съответното работно място.

Основен спор по делото се явява въпросът дали в правоотношенията между ищеца, работещ по служебно правоотношение и ответникът, е приложим субсидиарно КТ или не. Действително ЗМВР се явява специален по отношение на ЗДСл., но ЗДСл. се явява специален по отношение на КТ. За всички неуредени въпроси в специалния закон се прилага общия.

В чл. 187 ал. 3 от ЗМВР се сочи, че „Работното време на държавните служители се изчислява в работни дни – подневно, а за работещите на 8-, 12- или 24-часови смени – сумирано за тримесечен период. Определянето на 24-часова смяна е по изключение. Поради спецификата на дейността в Медицинския институт на МВР може да се определя и 6-часова смяна. При работа на смени е възможно полагането на труд и през нощта между 22,00 и

6,00 ч., като работните часове не следва да надвишават средно 8 часа за всеки 24-часов период.“

Нормата на чл. 187 ал. 3 изр. 4 от ЗМВР е аналогична на нормата на чл. 140 ал. 2 от КТ, съгласно която „Нощен е трудът, който се полага от 22,00 ч. до 06,00 ч.“

Поради това **разлика в уредбата на КТ и ЗМВР** по въпроса кой труд се счита за нощен **няма**, а *нощен е трудът положен между 22,00 и 6,00 ч.*

Преизчисляването на нощният труд в дневен произтича от нормата на чл. 143 ал. 1 от КТ във вр. с чл. 140 ал. 1 от КТ.

Съгласно чл. 143 ал. 1 от КТ, Извънреден е трудът, който се полага по разпореждане или със знанието и без противопоставянето на работодателя или на съответния ръководител от работника или служителя извън установеното за него работно време.

Съгласно чл. 140 ал. 1 от КТ Нормалната продължителност на седмичното работно време през нощта при 5-дневна работна седмица е до 35 часа. Нормалната продължителност на работното време през нощта *при 5-дневна работна седмица е до 7 часа.*

Няма спор, че за служителите в МВР, както и за всички останали работници и служители в България, нормалната продължителност на работната седмица е 5 дни. Никъде в ЗМВР не е посочена друга, различна нормална продължителност на работната седмица. Нещо повече, изрично в чл. 187 ал. 1 от ЗМВР се сочи: „Нормалната продължителност на работното време на държавните служители в МВР е 8 часа дневно и 40 часа седмично *при 5-дневна работна седмица*“.

Доколкото няма спор, че за служителите в МВР, нормалната продължителност на работната седмица е 5 дни, то тогава приложими се явяват ограниченията на чл. 140 ал. 1 от КТ по отношение на нощния труд, който следва да е до 7 часа.

Трудът, положен между 22,00 и 6,00 ч. /нощният труд/ е с продължителност от 8 часа, т.е. излиза извън рамките на нормалната му

продължителност от 7 часа, установена в КТ /доколкото липсва специална норма в ЗМВР, дерогираща правилото на чл. 140 ал. 1 от КТ, *касаеща нормалната продължителност на работното време през нощта*, а не продължителността на нощния труд/. Доколкото нощният труд от 8 часа е над нормалната му продължителност от 7 часа, същият се явява извън установеното за служителя работно време, следователно подлежи на обезщетяване като извънреден труд по смисъла на чл. 143 ал. 1 от КТ.

Следва да се посочи още, че субсидиарната приложимост на КТ по отношение на ЗМВР, може да се потвърди и от приетото **ТР 8/2013г.** на ВКС, което е постановено именно във връзка с дела по ЗМВР. В същото ТР, макар и отговорило на различни въпроси от този, стоящ в центъра на настоящото дело, се сочат като *приложими нормите на КТ в правоотношения по ЗМВР*.

Аргументите за недопустимост на преизчисляването на нощния труд в дневен, тъй като нощният труд се заплаща по 0,25лв. на час, и би се получило двойно плащане, са несъстоятелни. Допълнителното заплащане на нощния труд следва от факта, че същият е специфичен труд, полага се при условия, които влияят негативно на здравето на работника/служителя и се заплаща поради факта, че работника и служителя отдава труда си през посочените часове, определени по принцип за сън. То не зависи от това дали нощния труд се полага в рамките на неговата нормативно определена горна граница на продължителност или над нея, т.е. като извънреден труд. Извънреден труд от своя страна се заплаща само когато работодателят не се е съобразил с разписаните в КТ правила за максимална допустимост на нощния труд, които правила са приети с цел защита на работника/служителя от прекомерното полагане на нощен труд. В КТ е прието, че се допуска нощен труд, но при намалена часова ставка в сравнение с дневния /именно поради неблагоприятните условия на полагане на нощен труд/. Несъобразяването на работодателя с това императивно условие на закона води до ангажиране на отговорността на работодателя за заплащане на обезщетение за извънреден труд.

Становището на главния адвокат по дело С-262/20, на което се позовава ответника, не обвързва СЕС, като доколкото няма решение на СЕС по дело С-

262/20, не следва да се обсъжда въпроса за приложимостта му по конкретното дело.

Съгласно изготвената по делото ССЕ, размерът на възнаграждението за положен извънреден труд и обезщетението за забава са по-високи от претендираните, поради което съдът намира, че исковете следва да бъдат уважени в пълния им предявен размер.

На основание чл. 78, ал. 1 ГПК, в полза на ищеца се следват разноските за производството, които са в размер на 400лв. адвокатско възнаграждение + 80 лв. ДДС върху адвокатското възнаграждение. Направено е възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение на процесуалния представител на ищцовата страна от ответника. Съдът намира същото за неоснователно. Предявени са при условията на кумулативност два иска, като минималния размер на адвокатското възнаграждение, изчислено по реда на чл. 2 ал. 5 във вр. с чл. 7 ал. 2 т. 1 и т. 2 от Наредба 1/2004г. е в размер на над 600лв. Претендираното възнаграждение от 400лв. /ДДС се дължи отделно и не се включва в минималните размери, съгласно § 2а от Наредба 1/2004г. на ВАС./, в този случай се явява *под минимума*, т.е. не се явява прекомерно.

На основание чл. 78, ал. 6 ГПК, ответната страна следва да бъде осъдена да заплати в полза на ВРС сумата от 116.05лв., представляваща дължима държавна такса за уважените искове, както и сумата от 250лв., представляваща заплатен от бюджета на съда депозит за вещо лице по допуснатата ССЕ.

Воден от горното, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА ГД****, адрес: град *****, **ДА ЗАПЛАТИ НА И. И. Я.** ЕГН *****, с адрес гр. *****, сумата от **1651.35 лв. /хиляда шестстотин петдесет и един лева и 35 ст./**, представляваща дължимо допълнително възнаграждение за положен извънреден труд за целия периода от **01.01.2018г. до 30.06.2020г.**, получен в резултат на преизчисляване на положения нощен труд в дневен с коефициент 1,143, ведно със законна лихва върху главницата от датата на предявяване на иска в съда – 27.04.2021г. до

окончателното изплащане на сумата, както и сумата от **305.04лв. /триста и пет лева и 4 ст./**, представляваща сбор от обезщетенията за забава върху незаплатения извънреден труд, считано от първо число на месеца, следващ изтичането на всеки един тримесечен период на отчитане, до датата на подаване на исковата молба в съда, на основание чл. 140 ал.1 във вр. с чл. 143 ал. 1 от КТ във вр. с 187 ал. 6 от ЗМВР и чл. 86 от ЗЗД.

ОСЪЖДА ГД****, адрес: град *****, **ДА ЗАПЛАТИ НА ИВ. ИВ. Я..** ЕГН *****, с адрес гр. *****, сумата от **480лв. /четиристотин и осемдесет лева/**, представляваща разноски по делото за адвокатско възнаграждение, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК.

ОСЪЖДА ГД****, адрес: град *****, **ДА ЗАПЛАТИ НА** в полза на бюджета на съдебната власт, по сметка на Районен съд – Варна, сумата от **116.05лв. /сто и шестнадесет лева и 5 ст./**, представляваща дължима държавна такса за уважените икове, както и сумата от **250лв. /двеста и петдесет лева/**, представляваща заплатен от бюджета на съда депозит за вещо лице по допуснатата ССЕ, на основание чл. 78, ал. 6 ГПК.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва пред Варненски окръжен съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Варна: _____